

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5876/2023
17.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Старчевић, адвокат из ..., против тужених „Adria Media Group“ д.о.о. Београд, ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 222/22 од 21.09.2022. године, у седници одржаној 17.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 222/22 од 21.09.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 145/18 од 21.03.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе учињено поднеском тужиоца од 01.06.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужени ББ, као главни и одговорни уредник електронског медија www.espreso.rs у време објављивања текста, објављивањем информација у тексту под насловом „Земунци поклонили стан полицајцу, сад се горко кају: Изградио терасу нелегално, демонстрира моћ значком и пиштољем!“, објављеном у наведеном електронском медију дана ...2018. године, и то следећих информација: "Поред унутрашње контроле полиције, Одељење за законитост полиције, Министарства полиције, станари су АА тужили грађевинској и комуналној инспекцији, као и Заводу за заштиту споменика, али нико ништа није учинио", "На пролећно чишћење подрума изашле су нам три полицијске патроле, два заменика тужиоца, форензика и заменик командира станице. Постоји и записник", као и објављивањем фотографија и видео-записа на којима се налази тужилац, повредио право на достојанство личности – част и углед и право на приватност тужиоца. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се наложи туженом ГГ – актуелном главном и одговорном уреднику наведеног електронског медија, да са интернет странице www.espreso.rs од ...2018. године уклони текст под насловом „Земунци поклонили стан

полицајцу, сад се горко кају: Изградио терасу нелегално, демонстрира моћ значком и пиштољем!“, који садржи неистините и недопуштене информације из става првог изреке, фотографије и видео-запис тужиоца, којима се повређује право на достојанство личности – част и углед и право на приватност тужиоца. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужени „Adria Media Group“ д.о.о. Београд, ББ и ВВ на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате и то: због повреде части и угледа и права на приватност износ од 500.000,00 динара и због претрпљеног страха износ од 500.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ГГ – тренутни главни и одговорни уредник наведеног електронског медија да о свом трошку објави пресуду у целини на интернет сајту овог медија, без коментара и одлагања. Ставом шестим изреке, обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове поступка у износу од 227.812,50 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду ГжЗ 222/22 од 21.09.2022. године, ставом првим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужиоца изјављена против става првог изреке првостепене пресуде. Ставом другим изреке, одбијена је жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу другом, трећем, четвртим, петом и шестом изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, побијајући је у ставу другом и трећем изреке, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

У датом одговору на ревизију предложено је да се ревизија одбије.

Врховни суд је утврдио да је ревизија дозвољена на основу члана 126. став 1. Закона о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, број 83/2014, 58/2015, 12/20016), па је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23), и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује на повреду поступка из члана 355. ЗПП, којом побијана пресуда није захваћена. Другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, као и примену материјалног права, и поступајући у складу са одредбама члана 396. став 1. и 2. ЗПП оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, у датом образложењу пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, у електронском медију www.espreso.rs., објављен је ...2018. године текст под насловом „Земунци поклонили стан полицајцу, сад се горко кају: Изградио терасу нелегално, демонстрира моћ значком и пиштољем!“ и наднасловом „Зграда под заштитом државе“, у којем се говори о проблемима станара зграде у улици ... бр. .. у ..., који су 2001. године споразумно уступили део таванског простора од 40м2 службенику ... полиције, овде тужиоцу, без новчане накнаде, како би

решио стамбено питање, након чега је он тражио још 10 м² и опет му изашли у сусрет и без накнаде уступили још 10 м² таванског простора, а после свега тога тужилац саградио још и терасу, не тражећи сагласност осталих станара, нити одобрења за изградњу терасе, те како ова предратна зграда није ојачана стан испод тужиочевог стана је претрпео оштећења, као и да је нелегална изградња терасе пријављена Заводу за заштиту споменика, грађевинској и комуналној инспекцији, али да поводом тих пријава ништа делотворно није предузето, да је тужилац стан од 70 м² укњижио у катастру, да је станарима зграде саопштио да жели и подрумске просторије како би себи направио теретану, као и део дворишта за изградњу базена, да станарима зграде прети и вређа их, да их је када су организовали пролећно чишћење подрума о свом трошку пријавио за нарушавања јавног реда и мира и тим поводом на лице места изашло више службених лица, те да је због његовог понашања у згради и према станарима уведен видео-надзор у ходнику и с тим у вези објављен фото запис на ком се види како тужилац руком помера камеру у ходнику, да је тужилац због свог понашања пријављен Унутрашњој контроли МУП-а, која је притужбе станара слала ... МУП-у, те су их саслушавале тужиоचे колеге. У оквиру текста објављено је више фотографија које илуструју оно о чему се у тексту говори – тужиоца како онеспособљава камеру испред врата комшије, браве у које је убачен лепак, најлон на крову за који станари сумњају да је тужилац прогорео, терасу коју је изградио „на црно“, уговор у коме пише да је тавански простор добио од станара без новчане накнаде.

Аутор текста је ВВ, новинар медија www.espreso.rs, је пре писања текста, по позиву станара дошла у зграду, обавила разговор, сачинила фотографије, извршила увид у документацију која се помиње у тексту, контактирала тужиоца како би чула његову страну приче, али је он на питања одговарао питањима, наводио да 42 м² није добио на поклон, већ је све уредно платио упркос томе што у уговору пише другачије и да му потписи станара за изградњу терасе нису били потребни зато што је он власник стана.

Након објављивања текста, тужилац је упутио захтев за објављивање одговора на информацију, који је у целини и без измена објављен.

Тужени „Adria Media Group“ д.о.о. Београд издавач је наведеног електронског медија у којем је објављен спорни текст. Тужени ББ био је одговорни уредник медија у време објављивања текста, док је тужени ГГ одговорни уредник у време закључења расправе пред првостепеним судом.

На основу подробно утврђеног чињеничног стања, пресудама нижестепених судова одбијен је тужбени захтев као неоснован. Одлуку о неоснованости постављеног тужбеног захтева, нижестепени судови су заснивали на члану 10. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, којим је гарантовано право на слободу изражавања и на одредбама чланова 2, 4. став 1, 5, 9, 79. и 112. Закона о јавном информисању и медијима. Оцењено је да је приликом објављивања текста поступано са дужном новинарском пажњом, да се објављени текст бави реалним проблемима станара зграде у ... и негативном друштвеном појавом са којом су се сусрели, а то је да лице коме су хтели да помогну и обезбеде га стамбено јер је избеглица из Хрватске, њима загорчава живот, на добротинство је одговорио дрским понашањем и понашањем противно закону. У тексту су изнети ставови саговорника и вредносни судови, као и информације које имају чињеничну потпору. Пренете информације које се односе на

тужиоца у претежном делу представљају интервју који је спровела аутор текста са станарима зграде, а информације које у тексту имају најпретежнији значај тичу се уговора о уступању заједничког простора зграде - дела таванског простора ради адаптације у стан, без новчане накнаде за извршено уступање лицу које је без сагласности и одобрења приступило изградњи терасе, што су истините информације. Тачност ових информација ни тужилац није оспорио, као и постојање одређених сукоба са станарима зграде. Поред тога, допуштено је било објављивање и других информација које према тврдњи тужиоца погађају његово достојанство личности јер се изнетим доприноси јавној расправи о појави, догађају и личности на коју се информација односи, тако да не представљају безразложан напад на тужиочев углед.

Према становишту другостепеног суда, тематика текста је таква да доприноси широј дискусији о одређеној појави у друштву, као што је понашање припадника полиције који треба да штити грађане од незаконитог понашања, Такође, подстиче на разматрање питања зашто институције не реагују на обраћање грађана који указују на нелегалну градњу, да ли је тужилац имао привилегован третман од стране институција система с обзиром на чињеницу да је припадник полиције, а коначно отвара и етичко питање да ли се исплати бити хуман. С обзиром на то, интерес за објављивање информација о тужиоцу претеже над интересом заштите његовог схватања о достојанству, части, угледу и праву на аутентичност. Није повређено ни његово право на приватност објављивањем записа лика, јер потреба за тим претеже над потребом да се заштити његово право на приватност, у смислу члана 82. Закона о јавном информисању и медијима.

Према Закону о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, број 83/14, 58/15, 12/16) који се примењује на спорни однос, јавно информисање је слободно и не подлеже цензури (члан 1. став 1.); свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја и средства јавног информисања су дужна да то право поштују (члан 5. став 2.); 2); уредник и новинар су дужни да с пажњом примереном околностима пре објављивања информације која садржи и податке о одређеној појави, догађају и личности, провери њено порекло, истинитост и потпуност, као и да преузете информације, идеје и мишљења, пренесу веродостојно и потпуно, а ако су информације преузете из другог медија – да наведу назив тог медија (члан 9). Достојанство личности (част, углед, односно пијетет) лица на које се односи информација правно је заштићено. Објављивање информације којом се врши повреда части, угледа и пијетета, односно лице приказује у лажном светлу приписивањем особина или својстава које оно нема, односно одрицањем особина или својстава које има, није допуштено ако интерес за објављивање информације не претеже над интересом заштите достојанства и права на аутентичност, а нарочито ако се тиме не доприноси јавној расправи о појави, догађају или личности на коју се информација односи (члан 79). Информација из приватног живота, односно лични запис може се изузетно објавити без пристанка лица из члана 80. и 81. овог закона, ако у конкретном случају интерес јавности да се упозна са информацијом, односно записом претеже у односу на интерес да се спречи објављивање (члан 82.). Сматра се да интерес јавности из става 1. овог члана претеже у односу на интерес да се спречи објављивање информација из приватног живота, односно личног записа лица, нарочито ако је лице својим јавним изјавама, односно понашањем у приватном, породичном или професионалном животу привукло пажњу јавности на тај начин давало повода за објављивање информације, односно записа (члан 82. став 2. тачка 3). Лице на које се односи информација чије је објављивање у складу са овим законом забрањено, ако због

њеног објављивања трпи штету има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете у складу са општим прописима и одредбама овог закона, независно од других средстава правне заштите које том лицу стоје на располагању у складу са одредбама овог закона (члан 112. став 1).

По налажењу Врховног суда, нижестепени судови су правилно закључили да наведени текст не садржи информације о тужиоцу чије објављивање није дозвољено и правилном применом материјалног права су закључили да је неоснован тужбени захтев за тражено утврђење о повреди права на достојанственост личности, части и угледа и права на приватност тужиоца, за налагање уклањања предметног текста, накнаду нематеријалне штете и налагање објављивања пресуде.

Ревизијско оспоравање правилности и законитости правноснажне пресуде није основано, код утврђеног да је тужилац службено лице запослено у полицији, да се садржина текста не односи искључиво на личност тужиоца, већ и на рад јавних служби, да су информације објављене у тексту информације о догађајима, личностима и појави о којима јавност има оправдани интерес да зна, у смислу члана 5. Закона о јавном информисању и медијима, да интерес за објављивањем информација претеже над интересом заштите личних добара тужиоца, јер се њиховим објављивањем доприноси јавној расправи о догађају и личности на коју се информације односе. У спроведеном поступку је испитано постојање услова који објављивање информација чине допуштеним, оцењена лезиона способност изнетих информација имајући у виду пропорционалност између евентуалне повреде угледа и части тужиоца објављивањем предметног текста и интереса јавности за тему понашања службеника полиције и рада јавних органа као што су Унутрашња контрола полиције, Завод за заштиту споменика, грађевинска и комунална инспекција, што јесте тема од посебног интереса за јавност. При том, наводи станара са којима је тужена новинар разговарала, као и изјава тужиоца, у тексту су пренети веродостојно и потпуно, а насупрот томе ревизијски наводи да спорне информације представљају непроверене тврдње и инсинуације и да о понашању тужиоца не постоје непосредна сазнања остају без утицаја, управо из разлога које је другостепени суд навео у образложењу побијане пресуде. Осим тога, информације објављене о понашању тужиоца, не представљају информације којима се он приказује у лажном светлу, приписивањем особина или својстава које нема, већ информације о његовом понашању поткрепљене писаном документацијом, фотографијама и видео-записом. Наведени текст илустрован је фотографијом тужиоца, насталом записом безбедносне камере из ходинка зграде, којом се документује понашање тужиоца које је предмет спорног текста, те је правилан закључак нижестепених судова да у конкретном случају интерес јавности да се упозна са информацијом, односно записом претеже у односу на интерес да се спречи објављивање, због чега за објављивање личног записа тужиоца није била потребна његова претходна сагласност. Ово и због тога што је тужилац као лице коме је професионална дужност да штити безбедност грађана од недозвољених радњи трећих лица, својим понашањем у приватном животу привукао пажњу у окружењу и на тај начин дао повода за објављивање записа у смислу члана 82. став 2. тачка 3. Закона о јавном информисању и медијима, те није повређено његово право на приватни живот и запис лика, како су правилно закључили нижестепени судови.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио и остале ревизијске наводе, али је нашао да су без утицаја на другачију одлуку суда, јер су у питању наводи који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које наводе је другостепени суд

правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге, које овај суд прихвата.

Како састав одговора на ревизију није трошак који је неопходан за вођење парничног поступка, то је одбијен захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка, о чему је одлучено у ставу другом изреке пресуде, у складу са чланом 165. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**